

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/546/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6113226835
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 03. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Gandžala, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2017:6113226835.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ing. Jána Gandžalu, PhD. a členov senátu Mgr. Kataríny Katkovej a JUDr. Jany Haluškovej, v spore žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava (do 02. 10. 2013 so sídlom Údernícka 5, 851 01 Bratislava), IČO: 35 724 803, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava (do 02. 10. 2013 so sídlom Údernícka 5, 851 01 Bratislava), IČO: 36 613 843, proti žalovanej V. Z., nar. XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom M. XXXX/XX, K. K., za účasti Občianskeho združenia VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, so sídlom Šafárikovo nám. 7, 811 02 Bratislava, IČO: 42 362 962, (do 30. 06. 2016 vystupujúceho v pozícii vedľajšieho účastníka na strane žalovanej), do 30. 06. 2016 právne zastúpeného JUDr. Patrikom Podhorským, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom Zámocká 36, 811 01 Bratislava, o zaplatenie 2.407,37 Eur s príslušenstvom, na základe odvolania žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 14C/116/2014-64 zo dňa 10. 09. 2014 v spojení s opravným uznesením č.k. 14C/116/2014-81 zo dňa 06. 11. 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 14C/116/2014-64 zo dňa 10. 09. 2014 v spojení s opravným uznesením č.k. 14C/116/2014-81 zo dňa 06. 11. 2014 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. 1. Okresný súd Banská Bystrica ako súd prvej inštancie (ďalej aj „súd prvej inštancie“ event. „prvoinštančný súd“) rozsudkom zo dňa zo dňa 10. 09. 2014 v spojení s opravným uznesením zo dňa 06. 11. 2014 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2.407,37 Eur spolu s úrokom z omeškania zo splátok vo výške 9,61 Eur od 21. 10. 2010 do 10. 05. 2011, úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 2 407,37 Eur od 11. 05. 2011 do zaplatenia, trovy konania vo výške 144,- Eur a trovy právneho zastúpenia, vo výške 654,84 Eur na účet navrhovateľa vedený v A. A., a.s., č. účtu: XXXXXXXXXXXX/XXXX, VS: XXXXXXXXXXXX, a to všetko v lehote 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

1. 2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 27. 09. 2013 domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 2.407,37 Eur s príslušenstvom, titulom uzavretej zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 13. 10. 2004. Žalobu odôvodnil tým, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 24. 03. 2011, uzavretej medzi postupcom A. A., a.s., so sídlom E. XX, K., IČO: XX XXX XXX (právny predchodca žalobcu) a ním ako postupníkom, došlo k postúpeniu pohľadávky voči žalovanej. Právny predchodca žalobcu uzavrel so žalovanou dňa 13. 10. 2004 zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, ktorej súčasťou boli aj všeobecné obchodné podmienky. Na základe zmluvy poskytol jeho právny predchodca žalovanej finančné prostriedky vo forme úveru, vo výške 3.319,39 Eur (100.000,- Sk). Úver mala žalovaná splácať v mesačných splátkach po 49,13 Eur vždy k 20. dňu v mesiaci. Ku dňu postúpenia predstavovala jeho pohľadávka sumu vo výške 4.894,76 Eur, ktorá pozostávala z istiny 4.518,99 Eur, riadneho úroku 0 Eur a z úroku z omeškania vo výške 375,77 Eur. V žalobe si uplatnil splátky úveru splatné od 20. 10. 2010 do 20. 10. 2014 v počte 49 a celkovej výške 2.407,37 Eur. Žalovaná svoj záväzok riadne a včas splácať poskytnutý úver neplnila. Splátky

pôvodne splatné od 20. 05. 2011 do 20. 10. 2014 sa stali splatnými dňa 10. 05. 2011, kedy on (žalobca) vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Okrem toho si žalobca uplatnil úrok z omeškania počnúc dňom splatnosti každej splátky úveru samostatne. Pri splátkach, ktorých splatnosť mala vzniknúť po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru dňa 10. 05. 2011 si uplatnil úrok z omeškania od toho dňa. Zároveň súd prvej inštancie konštatoval, že žalovaná vznesla námietku premlčania a žiadala, aby súd žalobu žalobcu zamietol.

1. 3. Následne súd prvej inštancie poukázal na ustanovenia § 497, § 369 ods. 1 a 3, § 387 ods. 1 a 2, § 392 ods. 2, § 397 a § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka a konštatoval, že „posudzoval právny vzťah medzi účastníkmi ako spotrebiteľský, nakoľko zmluva bola formulárovou zmluvou, ktorá vopred zo strany právneho predchodcu žalobcu bola pripravená bez možnosti v žalovanej meniť obsah a text uvedenej zmluvy. Právny predchodca žalobcu mal postavenie dodávateľa, pretože konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a na strane dlžníka vystupoval účastník, fyzická osoba, ktorá neuzatvárala zmluvu v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.“ Ďalej uviedol, že vzhľadom na to, že „žalovaná si neplnila svoju povinnosť splácať úver riadne a včas, žalobca listom zo dňa 20. 04. 2011 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 20. 04. 2011. Zároveň požiadal žalovanú o okamžitú úhradu dlžnej čiastky úveru najneskôr do 04. 05. 2011. Ani po predčasnom zosplatnení úveru žalovaná svoju povinnosť nesplnila. Pretože bola v konaní nečinná, súd mal tak z listinných dôkazov, tvrdení žalobcu a žalovanej za preukázané, že žalovaná neuhrádzala splátky minimálne od 20. 10. 2010, teda od času, kedy si žalobca uplatnil svoj nárok. Keďže došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti, od mája 2011 boli splatné aj zvyšné mesačné splátky po 49,13 Eur. Celkový nárok žalobcu teda pozostával zo 49 neuhradených mesačných splátok po 49,13 Eur, spolu vo výške 2.407,37 Eur.“

1. 4. V súvislosti s námietkou premlčania vznesenou žalovanou prvoinštančný súd v odôvodnení uviedol, že „ustanovenie § 397 Obchod. zák. upravuje všeobecnú dĺžku premlčacej doby, ktorá platí vo všetkých prípadoch. Všeobecná premlčacia doba je ustanovená v dĺžke 4 rokov. Všeobecná premlčacia doba plynie odo dňa, keď sa právo mohlo - objektívne posudzované - vykonať (uplatniť po prvý raz). Týmto dňom je zásadne deň, keď právo bolo možné odôvodnene vykonať podaním návrhu na súde. Vo väčšine prípadov je takouto skutočnosťou splatnosť dlhu. Žalovanou vznesenú námietkou premlčania súd vyhodnotil v zmysle ustanovenia § 397 Obchod. zák., pretože ide o zmluvu o úvere (tzv. absolútny obchod), na ktorú je možné aplikovať len Obchodný zákonník. Žalovaná bola v omeškaní s platením splátok, v dôsledku čoho bola ku dňu 20. 04. 2011 vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, v súlade s bodom 7.6.1. všeobecných podmienok. Najskôr odo dňa 20. 04. 2011 plynie 4 - ročná premlčacia lehota, ktorá uplynie až dňa 20. 04. 2015. Žalobcova žaloba bola súdu doručená dňa 27. 09. 2013. Teda dlh nie je premlčaný. (...) Námietka premlčania nebola žalovanou vznesená úspešne a preto súd vyhovel žalobcovi v celom rozsahu.“

1. 5. Na rozhodnutie o priznanom úroku z omeškania aplikoval súd prvej inštancie ustanovenie § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka.

1. 6. Na rozhodnutie o trovách konania aplikoval súd prvej inštancie v tej dobe platné ustanovenie § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a žalobcovi, ktorý bol v konaní úspešný priznal náhradu trov konania (vo výške presne špecifikovanej v odôvodnení) voči žalovanej, ktorá bola v konaní neúspešná.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala žalovaná v zákonnej lehote odvolanie v ktorom stroho uviedla, že: „Daný dlh je premlčaný v trojročnej premlčacej lehote.“ Na základe výzvy prvoinštančného súdu na opravu a doplnenie odvolania v písomnom podaní doručenom prvoinštančnému súdu dňa 21. 10. 2014 uviedla: „Daný dlh je premlčaný v trojročnej premlčacej lehote, tak žiadam súd rozhodnutie zrušiť.“ Z toho vyplýva, že žalovaná de facto žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu zmenil a žalobu žalobcu z titulu premlčania zamietol.

3. Žalobca (prostredníctvom právneho zástupcu) v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovanej (č.l. 94 spisu) poukázal na ustanovenie § 101 Občianskeho zákonníka a uviedol, že má za to, že jeho žaloba bola podaná na Okresný súd Banská Bystrica pred uplynutím premlčacej doby a preto považuje námietku premlčania podanú žalovanou za nedôvodnú. Z uvedeného dôvodu žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu potvrdil. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania, ktorých výšku presne špecifikoval. V písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovanej doručenom prvoinštančnému súdu dňa 11. 03. 2015 (č.l. 97 spisu) poukázal na ustanovenia § 387 ods. 1, 392 ods. 2 a § 397 Obchodného zákonníka a v súvislosti s námietkou premlčania vznesenou žalovanou uviedol, že v tomto prípade ide o obchodno-závazkový vzťah a v zmysle § 397 Obchodného zákonníka je premlčacia doba štyri roky.

4. 1. Pôvodný vedľajší účastník na strane žalovanej v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovanej žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu zmenil a žalobu žalobcu zamietol.

4. 2. Poukázal na ustanovenia § 52 ods. 2, Občianskeho zákonníka z ktorého vyplýva, že na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. apríla 2015 sp. zn. 3 MCdo 14 /2014. Preto i v prejednávanom spore musí prvoinštančný súd na daný vzťah aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka i ohľadom riešenia otázky premlčania.

4. 3. Ďalej pôvodný vedľajší účastník na strane žalovanej namietal aktívnu legitímáciu žalobcu s poukazom na to, že tento nepreukázal splnenie podmienok postúpenia pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách. Podľa jeho názoru, žalobca si v tomto spore uplatňuje pohľadávku, ktorá na neho nebola platne postúpená, nakoľko do vydania uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie, nepredložil žiadny dôkaz o splnení povinnosti vyplývajúcej z § 92 ods. 8 Zákona o bankách.

4. 4. Okrem toho poukázal na proces vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, pričom vyhlásiť predčasnú splatnosť bankového úveru je výlučným oprávnením banky a toto oprávnenie môže banka realizovať ešte pred postúpením pohľadávky. Toto oprávnenie žalobcu (ako právny nástupca banky) nemá, keďže nemá bankovú licenciu. Preto aj nárok uplatnený žalobcom, ktorý opiera o vyhlásenie mimoriadnej splatnosti je „nárokom“, ktorý nemá oporu v zákone a preto mu súd nemôže poskytnúť ochranu.

5. Odvolanie žalovanej bolo podané ešte za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „O.s.p.“), ktorý bol ku dňu 01. 07. 2016 zrušený zákonom č. 160/2015 Z.z., Civilný sporový poriadok. Dňa 01. 07. 2016 nadobudol účinnosť nový procesnoprávny kódex - Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ktorý v prechodných ustanoveniach, v § 470 ods. 1 uvádza: „Ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konanie začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.“ Z citovaného ustanovenia vyplýva, že vzhľadom na skutočnosť, že rozhodovanie o odvolaní prebieha už v dobe účinnosti CSP, bolo potrebné na odvolacie konanie aplikovať príslušné ustanovenia CSP s poukazom na ustanovenie § 470 ods. 2 veta prvá CSP, v zmysle ktorého „právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti CSP, zostávajú zachované“.

6. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 379, § 380 a 381 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 2 CSP a contrario a odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b), c) CSP zrušil a vec mu podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Ako vyplýva z vyššie uvedeného odôvodnenia, súd prvej inštancie aplikoval na rozhodnutie (teda aj na riešenie otázky premlčania) normy Obchodného zákonníka a to i napriek tomu, že sám v odôvodnení rozhodnutia konštatoval že ide po spotrebiteľský vzťah. Takýto postup je nesprávny. Súdna prax dospela k jednoznačnému záveru, že na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Toto sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred účinnosťou ustanovenia § 52 ods. 2 tretej vety Občianskeho zákonníka (viď napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR z 21. apríla 2015, sp. zn. 3 MCdo 14/2014). Keďže súd prvej inštancie takto nepostupoval, jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a teda je vecne nesprávne.

8. Okrem toho (i v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci) prvoinštančný súd nepodrobil prieskumu splnenie zákonných podmienok na postúpenie pohľadávky z právneho predchodcu žalobcu (ktorým bola právnická osoba v postavení banky) na žalobcu vyplývajúcich z ustanovenia § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Bez toho totiž nie je možné vyriešiť otázku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu.

9. Z uvedených dôvodov preto odvolaciemu súdu neostávala iná možnosť, ako odvolaním napadnutý rozsudok v spojení s opravným uznesením podľa § 389 ods. 1 písm. b), c) CSP zrušiť a vec podľa § 391 ods. 1 CSP vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

10. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (391 ods. 2 CSP).

11. Ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci (§ 396 ods. 3 CSP).

12. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).